

Chương 1 :

Những vấn đề chung về kế toán

Vai trò
Chức
năng
Nhiệm vụ

Nguyên
tắc kế
toán

Đối
tượng kế
toán

PP hạch
toán Kế
toán

1. Vai trò, chức năng, nhiệm vụ

Tính tất yếu của hạch toán

Các khái niệm về kế toán

Vai trò của hạch toán kế toán

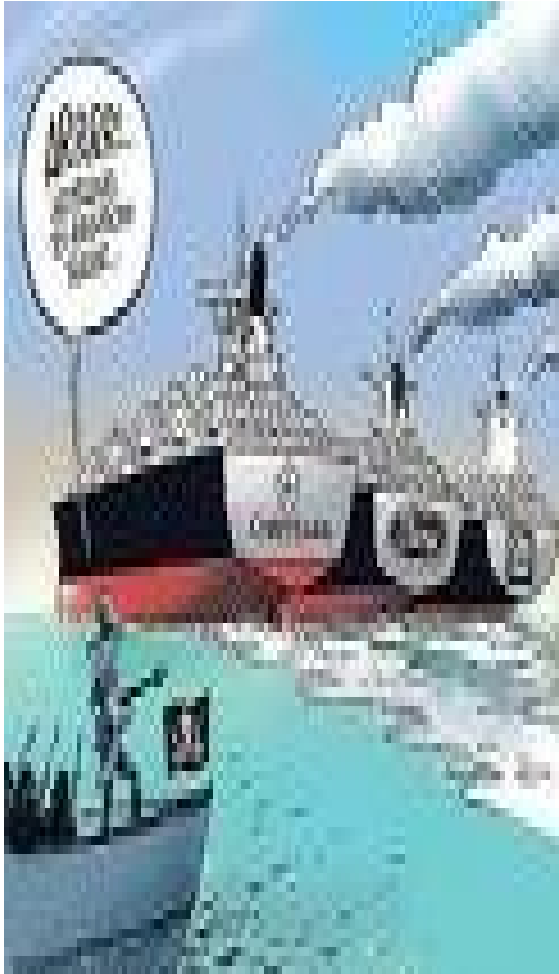
Chức năng và nhiệm vụ kế toán

Phân loại hạch toán

Tính tất yếu của hạch toán

Quan sát

Ghi chép

Tính toán

Tính tất yếu hạch toán

Quan điểm về kế toán

Công
việc

Kỹ
thuật

Khoa
học

Các khái niệm kế toán

(1) Theo luật kế toán :

Kế toán là việc thu thập, xử lý, kiểm tra, phân tích và cung cấp thông tin kinh tế, tài chính hình thức

- Giá trị,
- Hiện vật
- Thời gian lao động

Các khái niệm kế toán

(2) Theo hội nghề nghiệp kế toán :

Kế toán là công việc tính toán và ghi chép bằng con số mọi hiện tượng kinh tế - tài chính phát sinh trong đơn vị để cung cấp một cách toàn diện và nhanh chóng các thông tin tài chính và kết quả HĐKD, tình hình sử dụng vốn của đơn vị thông qua 3 thước đo : Tiền, hiện vật, thời gian lao động.

Các khái niệm kế toán

(3) Theo Ủy ban nguyên tắc kế toán của Mỹ (APB), trong thông báo số 4, đã định nghĩa

“Kế toán là một dịch vụ. Chức năng của nó là cung cấp thông tin định lượng được của các tổ chức kinh tế, chủ yếu là thông tin tài chính giúp người sử dụng đưa ra các quyết định kinh tế.”

Các khái niệm kế toán

(4) Theo Giáo sư, Tiến sĩ Robert Anthony – một nhà nghiên cứu lý luận kinh tế nổi tiếng của trường Đại học Harvard của Mỹ cho rằng :

“Kế toán là ngôn ngữ kinh doanh”.

Các khái niệm kế toán

(5) Theo Giáo sư, tiến sĩ Grene Allen Gohlke của Viện Đại Học Wisconsin lại định nghĩa

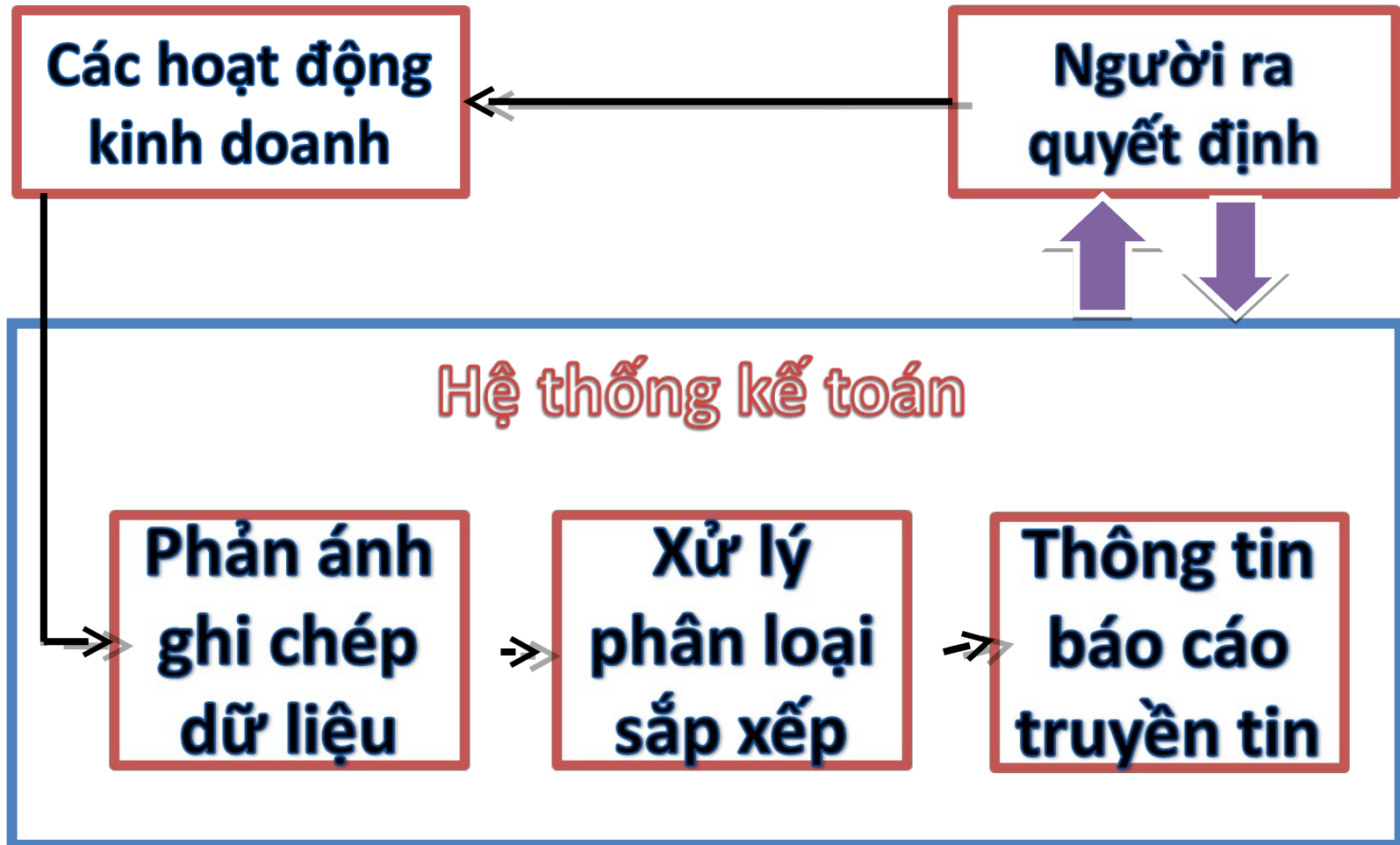
“Kế toán là một khoa học liên quan đến việc ghi nhận, phân loại, tóm tắt và giải thích các nghiệp vụ tài chính của một tổ chức, giúp cho Ban giám đốc có thể căn cứ vào đó để ra các quyết định kinh tế”

Các khái niệm kế toán

(6) Theo Liên đoàn kế toán quốc tế (IFAC) cho rằng :

“Kế toán là nghệ thuật ghi chép, phân loại tổng hợp theo một cách riêng có bằng những khoản tiền các nghiệp vụ và các sự kiện mà chúng có ít nhất một phần tính chất tài chính và trình bày kết quả của nó”

Vai trò của kế toán

Vai trò kế toán

Hoạt động kinh doanh

Hoạt động kinh tế

Nhà quản lý

Chủ doanh nghiệp

HĐQT

Ban giám đốc

Người có lợi ích trực tiếp

Nhà đầu tư

Chủ nợ

Ngân hàng

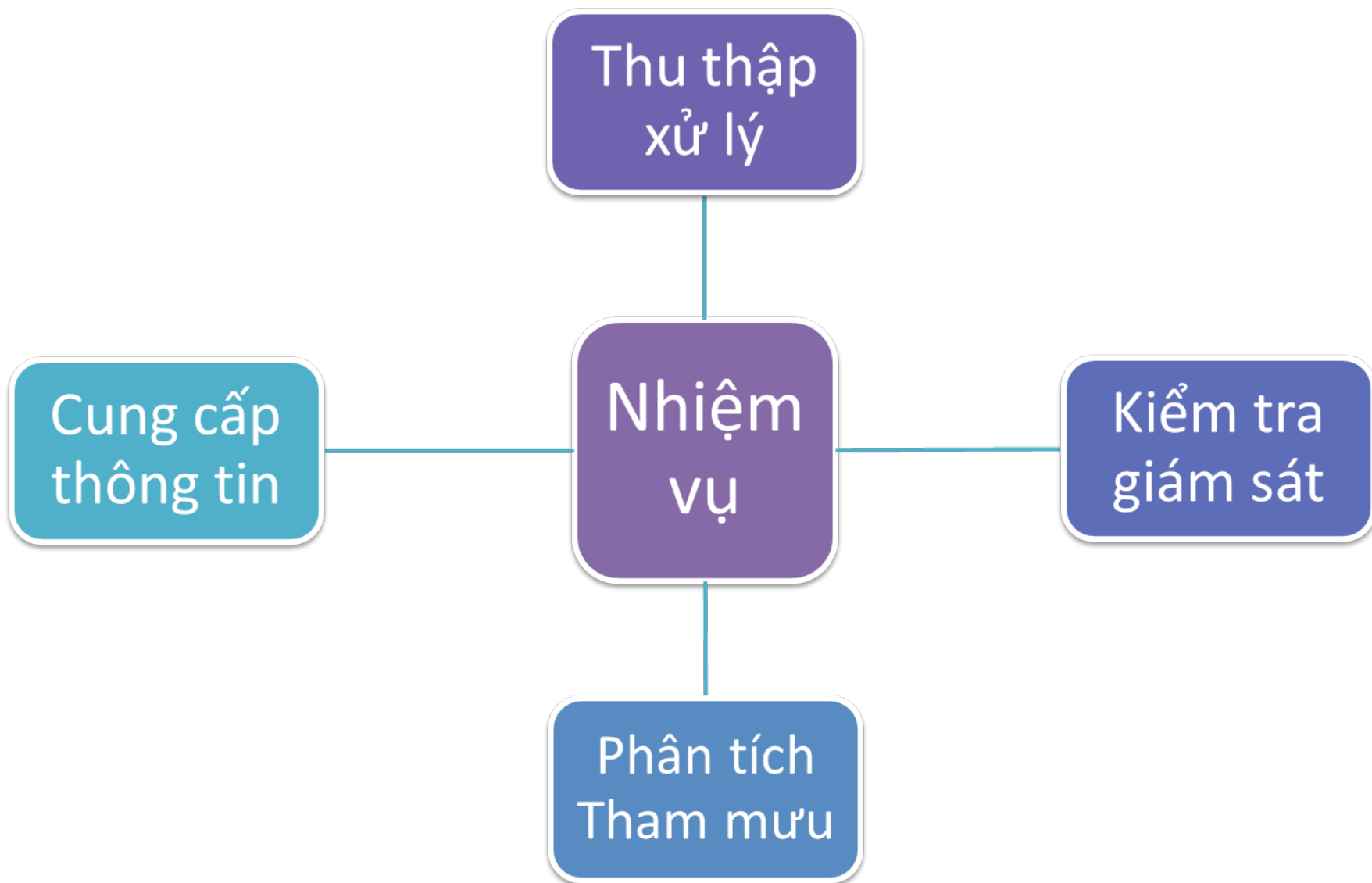
Người có lợi ích gián tiếp

Thuế

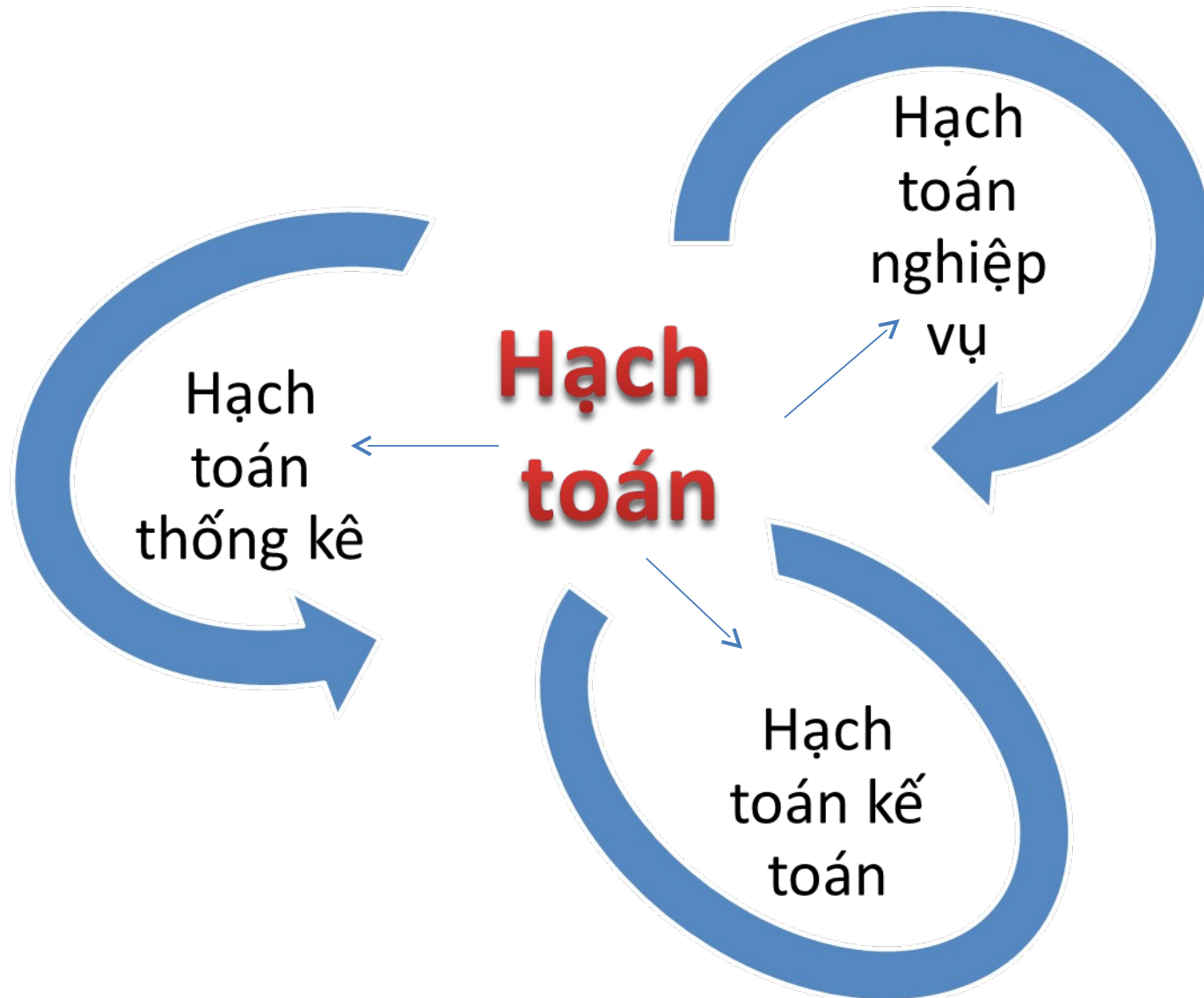
Cơ quan chức năng

Cơ quan thống kê

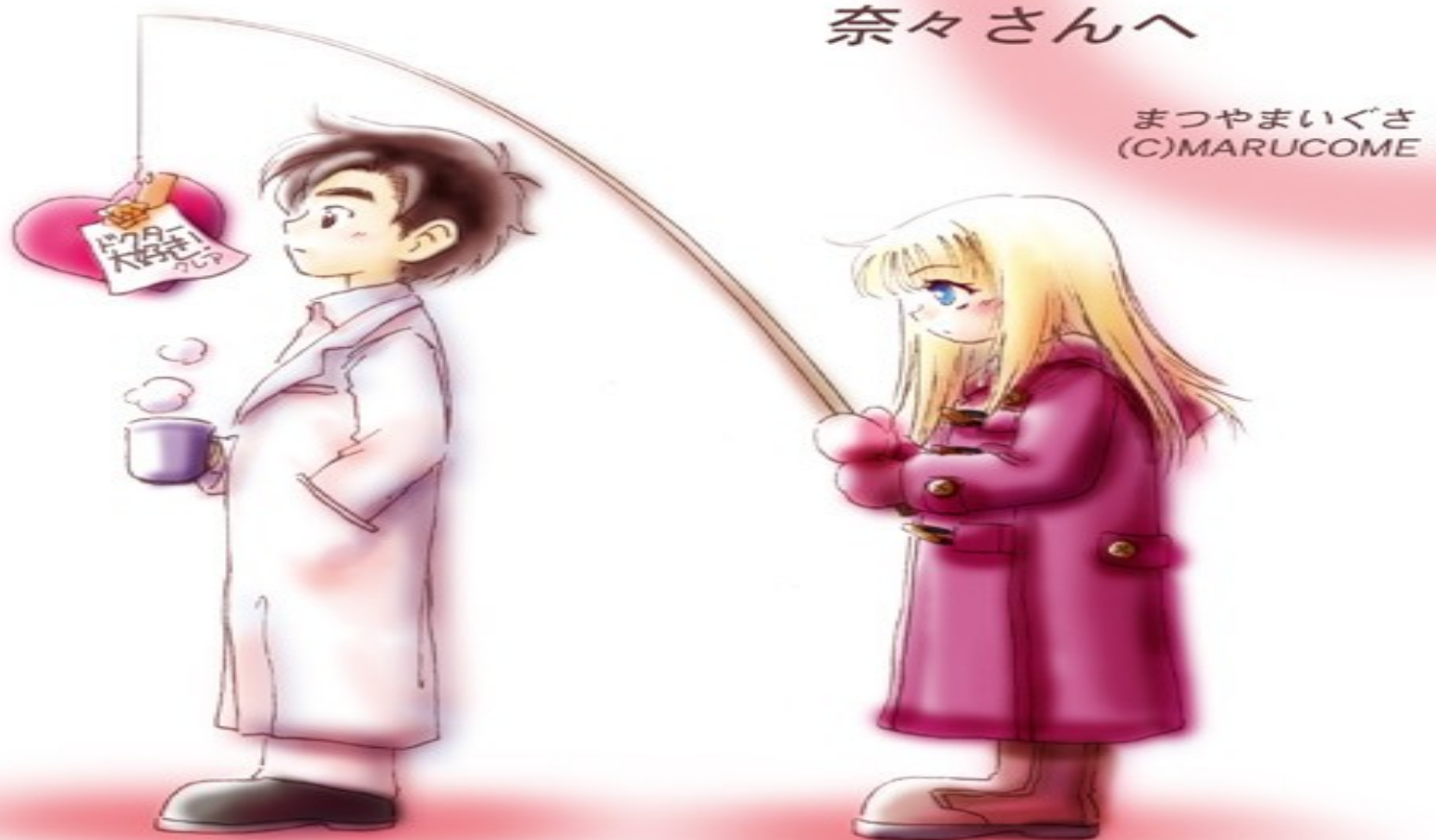
Chức năng và nhiệm vụ

Phân loại hạch toán

2. Một số khái niệm và nguyên tắc kế toán

Một số khái niệm kế toán

Đơn vị kế toán

Thước đo tiền tệ

Kỳ kế toán

Nguyên tắc ghi nhận doanh thu

Nguyên tắc công khai

Nguyên tắc rạch ròi giữa hai niên độ

Đơn vị kế toán

Kế toán tài chính, PGS, TS Ngô Thế Chi, TS Nguyễn Đình Đỗ, NXB Tài chính, 2001

- “Đơn vị kế toán” còn được gọi là tổ chức kế toán;
- Đơn vị kế toán có thể là :
 1. *Doanh nghiệp,*
 2. *Đơn vị hành chính sự nghiệp,*
 3. *Cơ quan của chính quyền,*
 4. *Chính phủ...*

Phân loại đơn vị kế toán

Phân chia thành 2 loại chủ yếu:

- “Đơn vị kế toán cấp cơ sở”: có thể là các cửa hàng, chi nhánh, các đơn vị phòng ban... cho đến các đơn vị lớn hơn một chút như các công ty, các cơ quan thuộc chính quyền cơ sở.
- “Đơn vị kế toán cấp chủ quản”: phụ trách chung, cao nhất và có tính chất quản lý nhà nước trong ngành đó. Khái niệm này thường chỉ dùng cho khu vực chính quyền.
- “Đơn vị kế toán trung gian”: có thể có, nếu bộ máy công kênh

Đơn vị tiền tệ

Căn cứ Số: 244/2009/TT-BTC ,
31/12/2009

1. “Đơn vị tiền tệ trong kế toán” là Đồng Việt Nam (Ký hiệu quốc gia là “đ”; Ký hiệu quốc tế là “VND”) được dùng để ghi sổ kế toán

2. Được Lựa chọn đơn vị tiền tệ trong kế toán đối với các doanh nghiệp, tổ chức có vốn nước ngoài

Kỳ kế toán

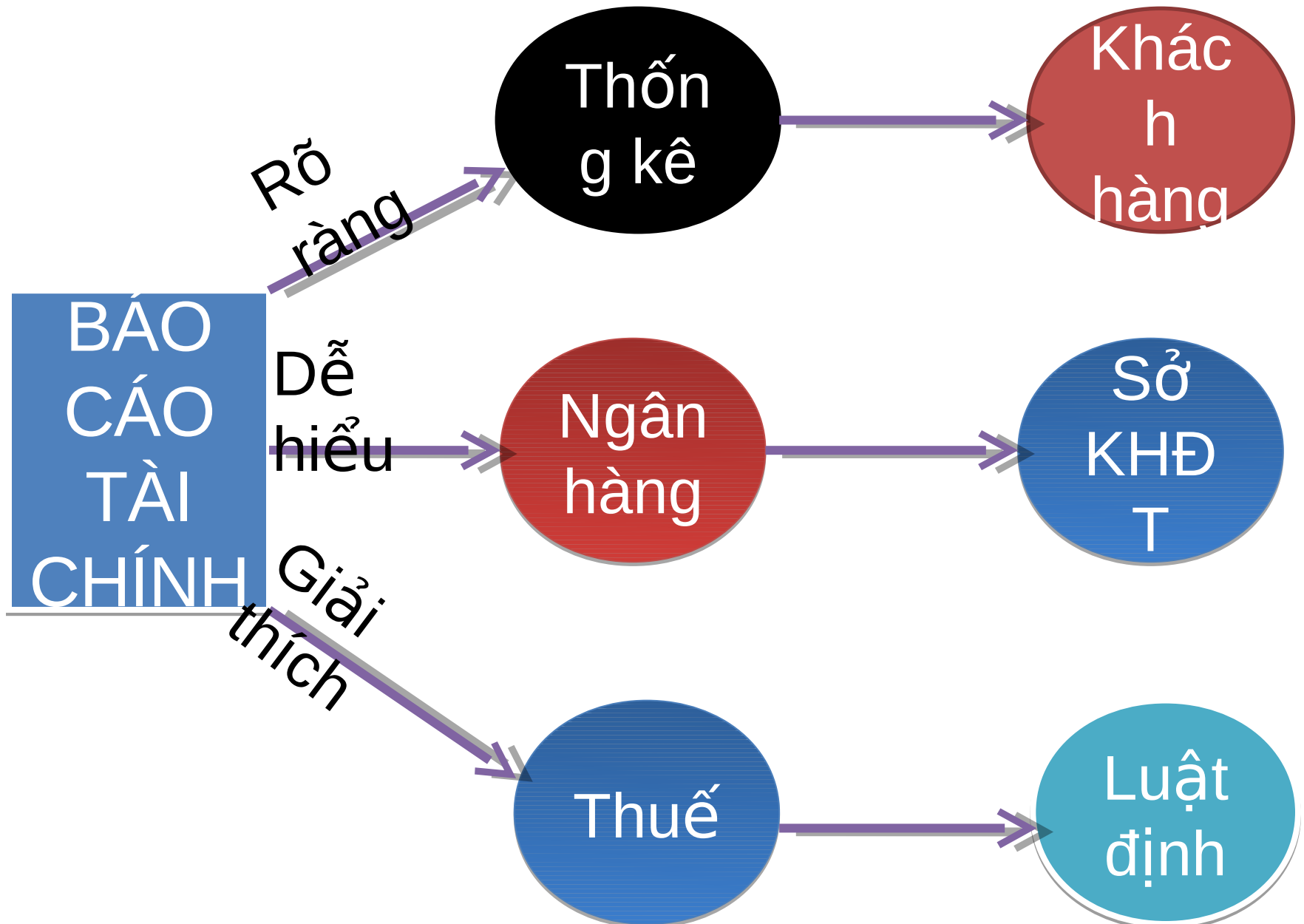
Theo quy định chung, kỳ kế toán được quy định như sau:

- Kỳ kế toán năm: là 12 tháng, tính từ đầu ngày 01 tháng 01 của một năm đến hết ngày 31 tháng 12 năm dương lịch của năm đó.
- Kỳ kế toán quý: là ba tháng, tính từ đầu ngày 01 tháng đầu quý đến hết ngày cuối cùng của tháng cuối quý đó.
- Kỳ kế toán tháng: là trọn một tháng, tính từ đầu ngày 01 đến hết ngày cuối cùng của tháng đó

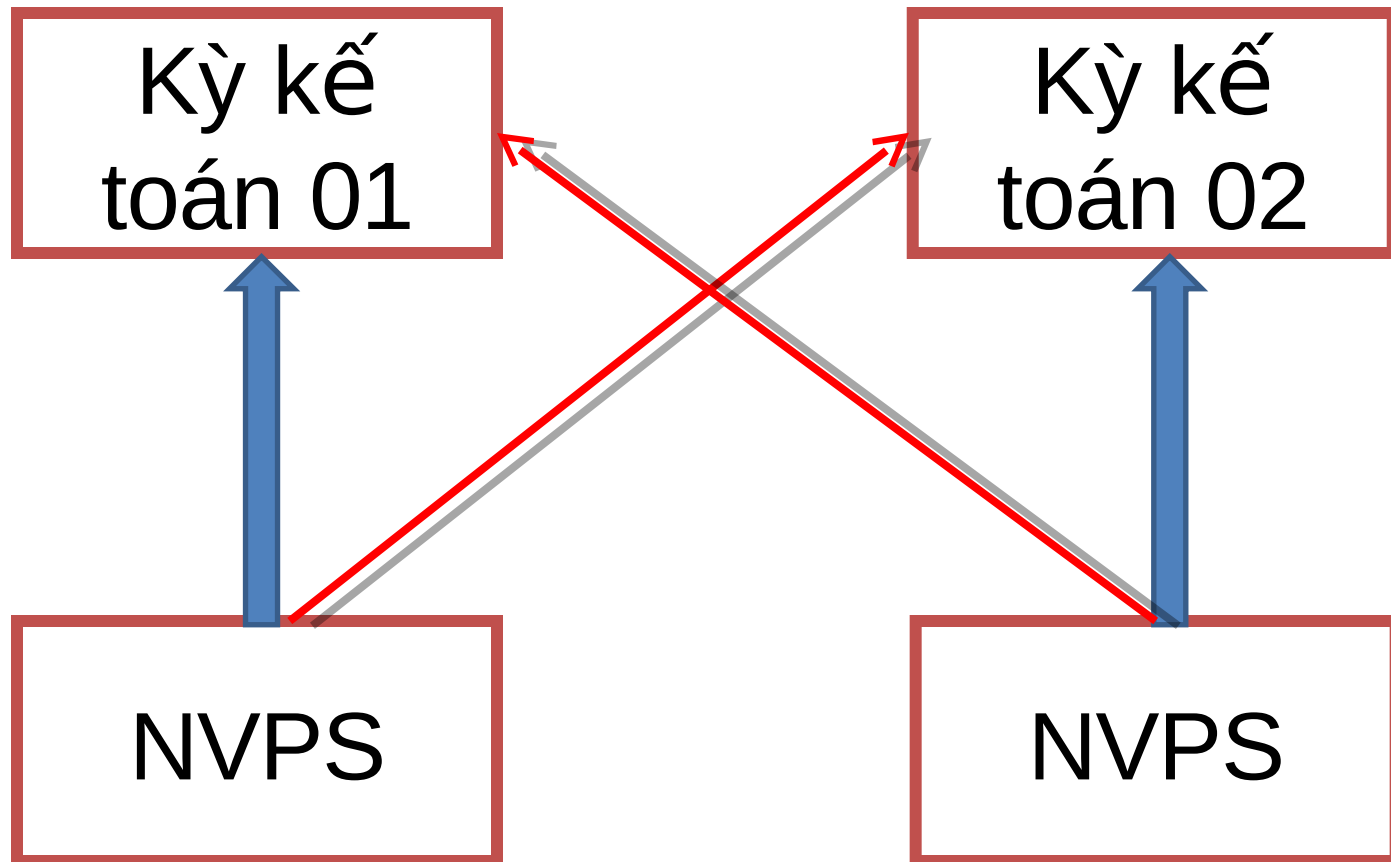
Nguyên tắc ghi nhận doanh thu

- (a) Doanh nghiệp đã chuyển giao phần lớn rủi ro và lợi ích gắn liền với quyền sở hữu sản phẩm hoặc hàng hóa cho người mua;
- (b) Doanh nghiệp không còn nắm giữ quyền quản lý hàng hóa như người sở hữu hàng hóa hoặc quyền kiểm soát hàng hóa;
- (c) Doanh thu được xác định tương đối chắc chắn;
- (d) Doanh nghiệp đã thu được hoặc sẽ thu được lợi ích kinh tế từ giao dịch bán hàng;
- (e) Xác định được chi phí liên quan đến giao dịch bán hàng.

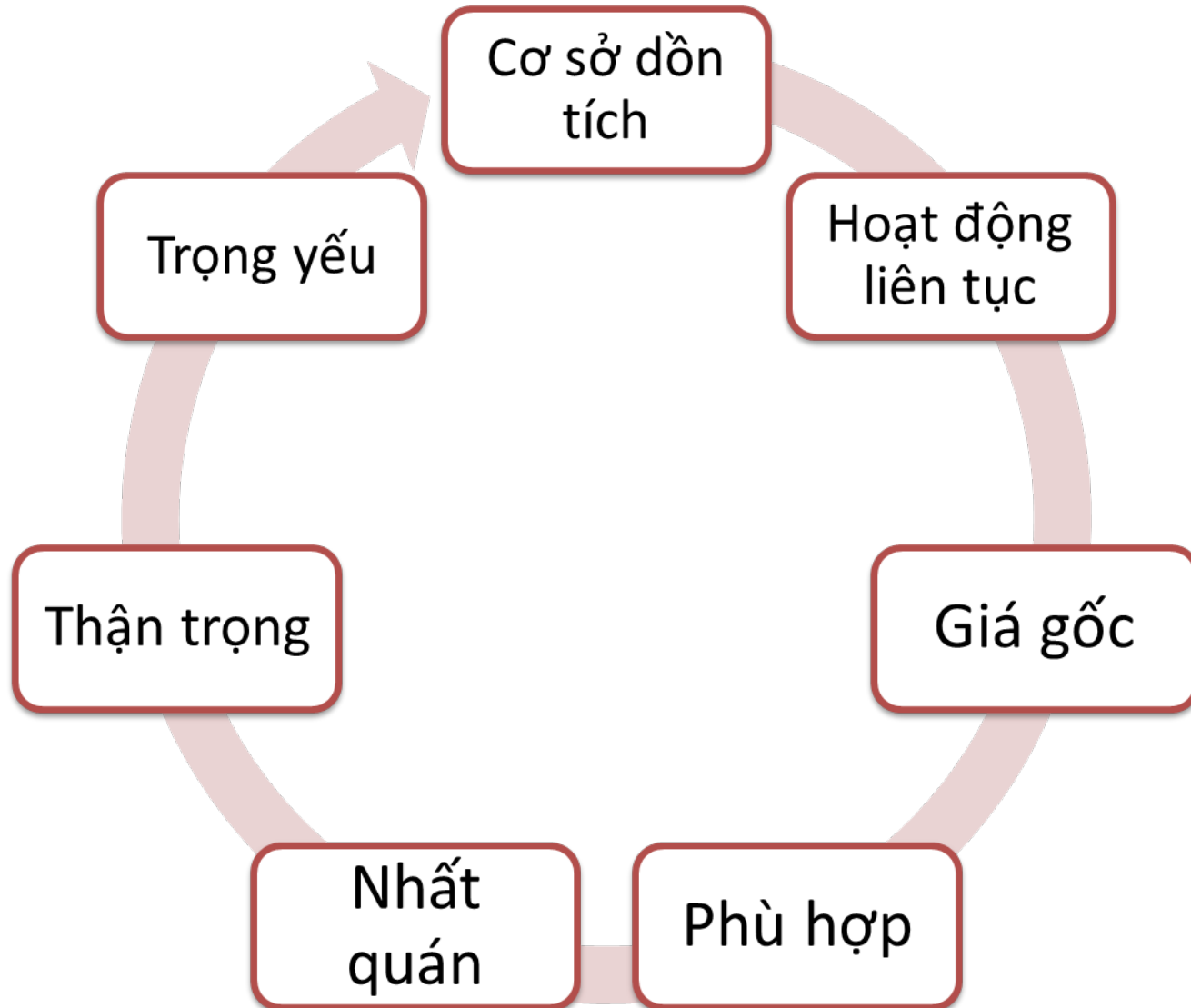
Nguyên tắc công khai

Nguyên tắc rạch ròi giữa 2 niên độ kế toán

Các nguyên tắc cơ bản của kế toán

Nguyên tắc cơ sở dồn tích

Ví dụ :

Ngày 01/10, Doanh nghiệp bán 1 lô hàng hoá giá bán chưa thuế 20 triệu, VAT 10%, chưa thu tiền. Ngày 05/10 Khách hàng thanh toán tiền cho DN bằng TGNH.

Ngày 01/10

- Nợ TK 156 20.000.000
- Nợ TK 133 2.000.000
- Có TK 331 22.000.000

Ngày 05/10

- Nợ TK 112 22.000.000
- Có TK 131 22.000.000

Nguyên tắc hoạt động liên tục

Dấu hiệu hoạt động không liên tục

- Nợ dài hạn sắp đến hạn trả mà không có khả năng thanh toán,
- Các chỉ số tài chính xấu dưới mức bình thường;
- Lỗ hoạt động kinh doanh lớn hơn hoặc có sự suy giảm lớn về giá trị

Nguyên tắc hoạt động liên tục

Ví dụ : Trích BCĐ Kế toán đvt:

Tài sản	Số tiền	Nguồn vốn	Số tiền
TSNH	<u>1.000.000</u>	Nợ phải trả	<u>300.000</u>
TM	100.000	Nợ NH	300.000
HTK	900.000	Vốn CSH	<u>1.000.000</u> <u>0</u>
TSDN	<u>300.000</u>	NVKD	800.000
TSCĐ	300.000	LNCPP	200.000
Cộng TS	1.300.000	Cộng NV	1.300.000

Hỏi: nếu DN phá sản TS ghi nhận?

Nguyên tắc giá gốc

Ví dụ: Đơn vị mua 1 laptop

- Giá mua chưa thuế 20.000.000
- Thuế GTGT 2.000.000
- Chi phí vận chuyển 500.000
- Chi phí cài đặt 1.000.000
- Chi phí thuê chuyên gia 500.000
- CP ăn uống k hoá đơn 500.000

Hỏi: Giá gốc laptop ?

Nguyên tắc phù hợp

Ví dụ :

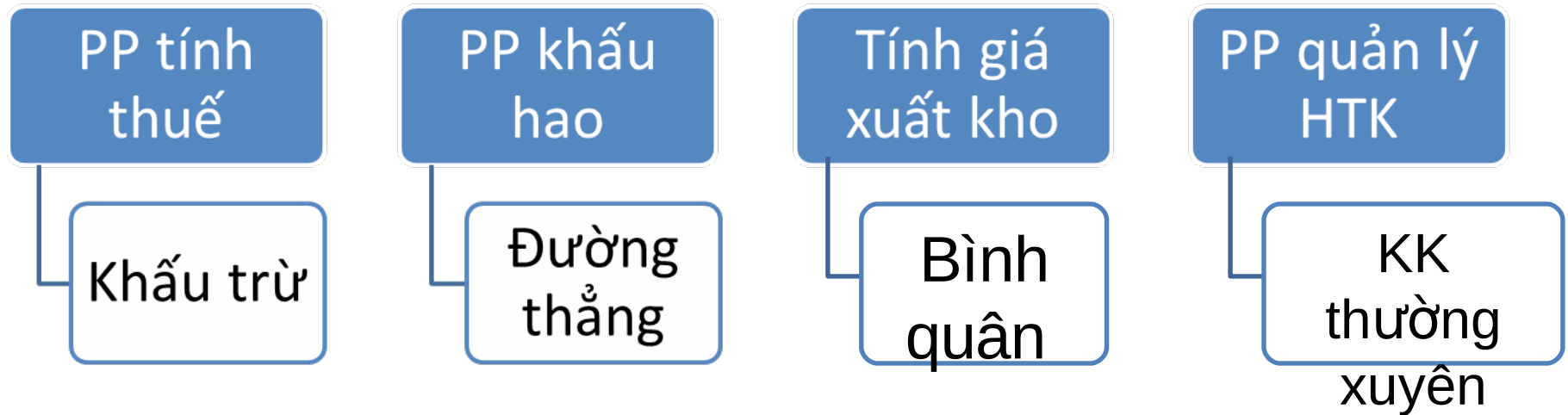
Đvt : 1.000 đ

Khoản mục	Tháng 01	Tháng 02	Tháng 03
Mua 1 ô tô	500.000	-	-
Chi phí bán hàng	50.000	50.000	100.000
Chi phí DLQN	50.000	50.000	50.000
Bán ô tô	-	-	900.000
Thu nhập khác	150.000	150.000	150.000

Hỏi : DT, CP, LN tháng, quý 1 ?

Nguyên tắc nhất quán

Ví dụ: Tại một Doanh nghiệp thủ tục đăng ký ban đầu các chính sách kế toán như sau :

Trong kỳ, do thiếu kinh nghiệm quản lý nên kế toán đã áp dụng phương pháp tính giá xuất kho theo phương pháp FIFO, nhưng không đăng ký cơ quan thuế,

Hỏi: Đơn vị có vi phạm nguyên tắc nhất quán ?

Nguyên tắc thận trọng

- Phải lập các khoản dự phòng nhưng không lập quá lớn
- Không đánh giá cao hơn giá trị của các tài sản và các khoản thu nhập
- Không đánh giá thấp hơn giá trị của các khoản nợ phải trả và chi phí

Nguyên tắc trọng yếu

Ví dụ :

Doanh nghiệp mua 100kg VLA, 200 VLB, giá mua VLB, 50.000đ/kg, chưa thanh toán.

Chi phí vận chuyển 90.000đ, thanh toán bằng tiền mặt.

Chi phí v/c phân bổ cho VLA, VLB theo khối lượng

Nguyên tắc trọng yếu

Lời giải :

+ Nhập kho VLA, VLB

Nợ TK 152A 100 x 50.000đ/kg

Nợ TK 152B 200 x 50.000đ/kg

 Có TK 331 300 x 50.000đ/kg

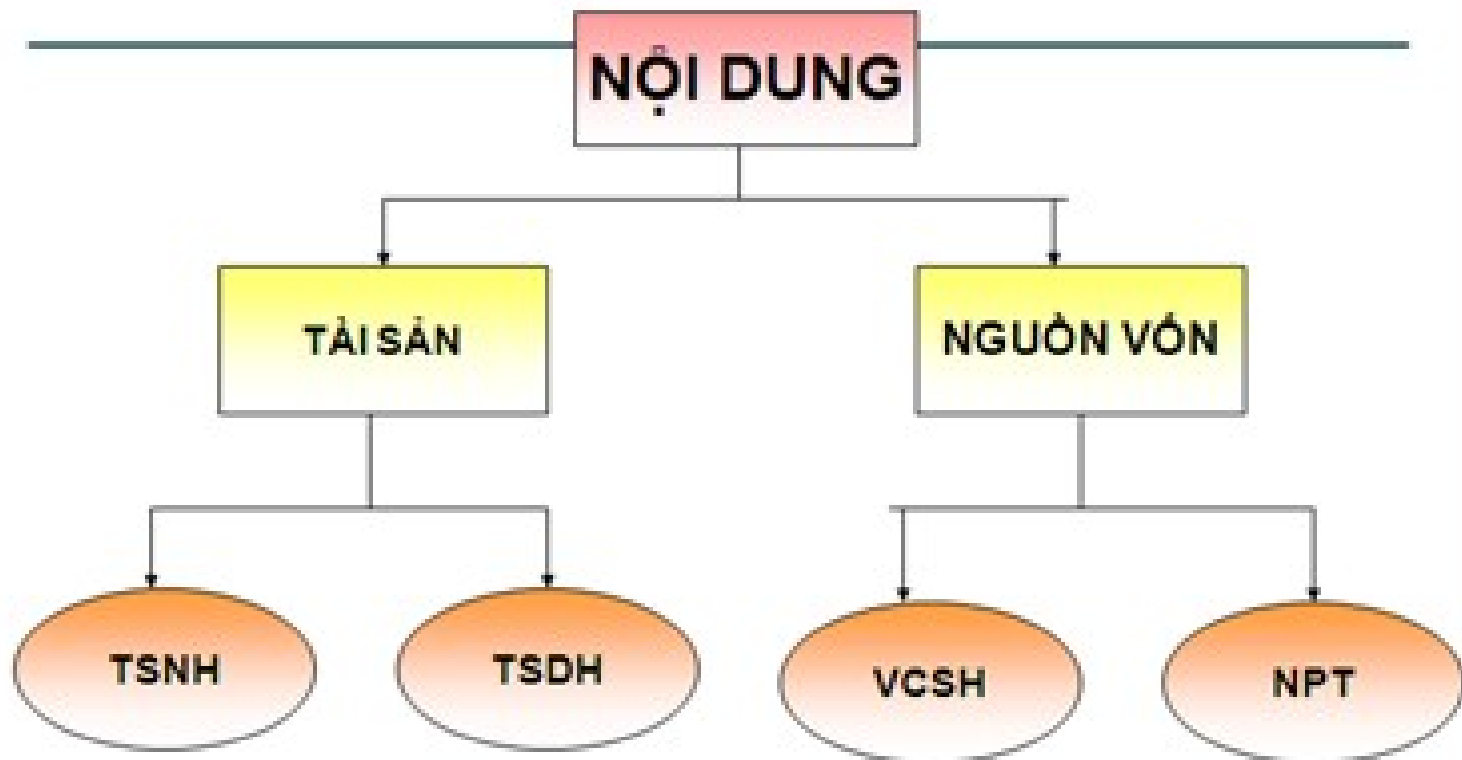
+ Chi phí vận chuyển

Nợ TK 621 300.000

 Có TK 111 300.000

3. Đối tượng kế toán

NỘI DUNG BCĐKT:

Tài sản NH (Tài sản lưu động và đầu tư ngắn hạn)

Thuộc quyền sở hữu của DN, thời gian sử dụng, luân chuyển, thu hồi trong một năm hoặc một chu kỳ kinh doanh

Tài sản NH bao gồm :

1. Vốn bằng tiền
2. Các khoản đầu tư tài chính NH
3. Các phải phải thu
4. Hàng tồn kho và TS lưu động khác

TSCĐ và đầu tư dài hạn

Là những tài sản :

- Có giá trị lớn
- Thời gian luân chuyển dài

Bao gồm :

- TSCĐ hữu hình
- TSCĐ vô hình
- TSCĐ thuê tài chính
- Tài sản đầu tư tài chính

Nợ phải trả

Là số tiền vốn mà Doanh nghiệp đi vay, đi chiếm dụng của đơn vị, tổ chức, cá nhân. Do vậy DN có trách nhiệm phải trả.

Nợ phải trả bao gồm :

- Vay ngân hàng
- Phải trả người bán
- Phải trả cho người lao động
- Phải trả khác

Vốn chủ sở hữu

Là vốn của các chủ sở hữu, các nhà đầu tư đóng góp mà Doanh nghiệp không phải cam kết thanh toán.

Vốn chủ sở hữu bao gồm :

- Nguồn vốn kinh doanh
- Lợi nhuận chưa phân phối
- Quỹ đầu tư phát triển
- Quỹ dự phòng tài chính

4. Phương pháp hạch toán kế toán

Chứng từ

Đối ứng tài khoản

Tính giá các đối tượng kế toán

Tổng hợp – Cân đối kế toán

Phương pháp đối ứng tài khoản

PP tổng hợp – Cân đối kế toán